

Viite HE 44 / 2012

Asia: Kannanotto lakiin ammattikorkeakoululain muuttamisesta 20 §

Iltakoulujen liitto IKLO ry edustaa aikuislukioiden ja –linjojen ylläpitäjiä. Siihen kuuluvat myös Iltakoulujen rehtorien yhdistys IRY ry sekä Iltakoulujen opettajien yhdistys IOY ry.

Aikuislukioissa ja –linjoilla opiskelee koulutustaustaltaan, kansallisuudeltaan ja iältään hyvin monenlaisia henkilöitä aina peruskoulun alkuvaiheen opetuksesta korkeasti koulutettuihin aineopiskelijoihin. Hyvin suuren osan muodostavat peruskoulua käyvät maahanmuuttajat, nuorten lukion keskeyttäneet sekä sellaiset henkilöt, joilla ei ole lainkaan toisen asteen tutkintoa.

Aikuislukiotoiminta on tasa-arvoistavaa ja syrjäytymistä ehkäisevää, sillä se antaa monille opiskelijoille ns. toisen mahdollisuuden ja monille elinikäisen oppimisen väylän.

HE 44 2012 20 § sisältää opiskelijoiden tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta loukkaavan ehdotuksen.

Aikuislukioissa ja jonkin verran myös nuorten lukioissa on opiskelijoita, jotka lukion päättötodistuksen saatuaan eivät ole halunneet suorittaa ylioppilastutkintoa. He saattavat suorittaa sen myöhemmin jossain elämänsä vaiheessa. Suuri osa ao. opiskelijoista on maahanmuuttajia ja osa on rangaistuslaitoksissa olevia. Maahanmuuttajilla on heikommat lähtökohdat selviytyä yo-tutkinnosta, koska valintamahdollisuudet ovat rajoitetummat: suurin osa aikuislukioiden maahanmuuttajista on koulutuksellisesta näkökulmasta myöhään (yli 16-vuotiaina) Suomeen saapuneita ja siksi saanut vapautuksen toisen kotimaisen kielen opinnoista. Pakollisia kokeita heillä ovat äidinkieli (S2), vieras kieli, matematiikka ja reaali. Osa yo-tutkinnon suorittamatta jättävistä on suomalaisia, jotka eivät pääse kirjoituksista läpi yleensä siksi, että jokin kirjoitusaine hankaa vastaan. Heistä monikaan ei enää halua aloittaa kirjoituksia alusta vaan jättää tutkinnon suorittamatta. Jos ylioppilastutkinnon rakenne olisi valinnaisempi, lähes kaikki heistä saisivat tutkinnon suoritettua. Tässä joukossa on monia, joilla on erilaisia oppimisvaikeuksia, jotka ovat haitanneet heidän koulunkäyntiään alusta saakka. Osalla vaikeudet huomataan vasta lukiossa, mutta lukioaika on liian lyhyt oppimisvaikeuksien korjaamiseksi.

Lukion oppimäärän suorittanut opiskelija voi tällä hetkellä pyrkiä ammattikorkeakouluun. Suunniteltu lakiesitys kuitenkin epää tämän mahdollisuuden ja antaa ammattikorkeakouluille vapaan harkinnan hyväksyä tai hylätä oppilaitoksiinsa opiskelijoita, joilla ei ole ylioppilastutkintotodistusta. Olemme huolissamme pelkän lukion oppimäärän perusteella hakevien opiskelijoiden tulevaisuudesta. Pelkäämme, että **on syntymässä uusi syrjäytyvien joukko**. Tähän joukkoon kuuluvat joutuvat pussinperään, sillä he eivät pääse myöskään toisen asteen ammatillisiin koulutuksiin, koska aloituspaikkoja vähennetään ja kahden saman tason

tutkintojen suorittamista karsastetaan. Näin 3-vuotisen toisen asteen oppimäärän suorittanut ei voi hakea minnekään ilman ylioppilastutkintotodistusta.

On epätasa-arvoista, että pelkällä ammatillisella perustutkinnolla voi hakeutua sekä yliopistoon että ammattikorkeakouluun, mutta lukion päättötodistus ei siihen riitä, vaikka lukiokoulutus nimenomaan tähtää korkea-asteen opintoihin. On todennäköistä, että lukion oppimäärän suorittaneella opiskelijalla on paremmat matemaattiset ja kielelliset valmiudet selviytyä ammattikorkeakoulun opinnoista kuin toisen asteen ammatillisen perustutkinnon suorittaneella.

Pelkän lukion oppimäärän suorittaneita on pieni mutta kasvava joukko. Tämän takia tai tästä huolimatta **ehdotamme, että 20 § 1 momentin kohta 1 pidetään ennallaan ja pelkän lukion oppimäärän suorittaneilla säilyy oikeus pyrkiä ammattikorkeakouluihin.**

Turussa, 8.3.2013

Erja Vihervaara
Turun iltalukion rehtori, opetusneuvos
Iltakoulujen liiton pj.
+358504323705
erja.vihervaara@turku.fi

Tarja Boe
Jyväskylän aikuislukion rehtori
Iltakoulujen rehtoryhdistyksen pj.
Iltakoulujen liiton varapj.
tarja.boe@jao.fi